Important Bird Area: Dzivin - Vialiki Lies

© Volker Blueml

Code: BY050

Central coordinates: 52° 04' N 24° 34' E

Location: Brestskaya voblast: Kobryn region

Area: 20449 ha

IBA Criteria: A1, A4i

National conservation status: цэнтральная частка тэррыторыі з’яўляеца біялагічным заказнікам мясцовага значэння «Дзівін – Вялікі Лес» (3851 га)

International conservation status: ТВП міжнароднай значнасці, утворана ў 2010 годзе

Site description:

Тэрыторыя ТВП размешчана ў паўднёва-заходняй частцы Кобрынскага раёна. З усходняга боку прымыкае ТВП "Балота Званец". Размешчана ў паўночна-усходняй частцы Маларыцкай раўніны - аднаго з трох фізіка-геаграфічных раёнаў акругі Брэсцкага Палесся Палескай правінцыі.

Рэльеф пераважна плоскі. Характэрнай асаблівасцю з'яўляюцца затарфованыя лагчыны, арыентаваныя з паўночнага-усходу на паўднёвы-захад.

На тэрыторыі ТВП "Дзівін - Вялікі Лес" праходзіць сістэма каналаў, якія

упадаюць уДняпроўска-Бугскі канал. Самым вялікім з іх з'яўляецца Казацкі канал. Перасякае вялікі балотны лясны масіў з юго-усходу на северо-захад у яго паўднёвай часткі. Праведзеная меліярацыя аказвае істотны ўплыў на водны рэжым лясных тарфяна-балотных глеб. Возера Любань, якое звязана дрэнажнымі каналамі з Дняпроўска-Бугскім каналам, з'яўляецца тут адзіным натуральным вадаёмам. Возера Любань разам з вдсх. Арэхаўскім і некалькімі затопленамі торфапляцоўкамі мае вялікае значэнне для вадаплаўваючых і каляводных птушак.

Забалочаныялясныяўчасткі, а таксама нізінныя балоты прадстаўленыяўцэнтральнайчастцы ТВП.

У адпаведнасці з геабатанічнымраянаваннемтэрыторыяадносіцадаПрыбугска-Прыпяцкаму раёну Бугска-Палескай геабатанічнай акругі падзоны шырокалісцева-хваёвых лясоў. На тэрыторыі біялагічнага заказніка "Дзівін - Вялікі Лес" пераважаюцьбяроза, сасна. Значнае распаўсюджванне атрымалі дуб, ясень,алешыначорная,радзей -грабіклён. Падлесакунасаджэнняхпрадстаўленыўасноўнымкрушынай,вярбой, ляшчынай, свідзінай.

У цэлым флора налічае каля 400 відаўсасудзістых раслін. Па прадстаўленасці такога рэдкага для еўрапейскага кантынента выгляду, як венерын чаравічак сапраўдны Cypripedium calceolus (каля 10 тыс. экзэмпляраў) заказнік "Дзівін - Вялікі Лес" не мае сабе роўных у Рэспубліцы Беларусь.

ТВП "Дзівін - Вялікі Лес" выкарыстоўваецца для вядзення лясной гаспадаркі, палявання, рыбалкі, збору грыбоў і ягад. Меліярыраванныя ўчасткі пераважна выкарыстоўваюцца для выпаса кароў і сенакосаў. На берагах воз. Любань размешчаныя базы адпачынку.

Habitats:

Драбналістыя лясы - 35,8%, хваёвыя лясы - 7%, шырокалісцевыя лясы - 5%, сельгасугоддзі - 30%, балоты - 12,5 %, штучныя вадаёмы - 7%, азёры - 2,3%.

Birds:

165 відаў птушак сустракаюцца на разглядаемай мясцовасці, 130 відаў гняздзіцца.

Тэрыторыя ТВП мае вялікае значэнне для захавання рэдкіх відаў птушак. Тут

яшчэ захаваліся месцы пасялення такіх відаў як вялікі арлец *Aquila clanga*, вяртлявая чаротаўка *Acrocephalus paludicola*, вялікі грычук *Limosa limosa*.Мясцовая папуляцыя цецерука адна з самых буйных на крайнім паўднёвым захадзе Беларусі. Увосень перад міграцыяй на меліяраваных землях адзначаюцца зграі шэрых жураўлёў колькасцю да 3 000 асобін. У цэлым 58 відаў птушак маюць розны Еўрапейскі ахоўны статус.

Other animal groups:

На ТВП адзначана 36 відаў звяроў, 5 відаў рэптылій, 10 відаў амфібій.

Populations of IBA trigger species:

Species	Season	Quality of estimate	Period	Quality of estimate	Trends	IBA criteria
Pintail *Anas acuta*	P	50-100 oc	2000-2009	Good		
Smew *Mergus albellus*	P	20-40 oc	2000-2009	Good		
Black-throated diver *Gavia arctica*	P	0-5 oc	2000-2010	Good		
Bittern *Botaurus stellaris*	B	5 males only	2000-2009	Good	↔	
Great white egret *Casmerodius albus*	B	5-15 breeding pairs	2005-2010	Medium	↑	
Black stork *Ciconia nigra*	B	4-10 breeding pairs	2000-2009	Medium	↔	
White-tailed eagle *Haliaeetus albicilla*	N	3-4 oc	2000-2009	Poor	↔	
Short-toed eagle *Circaetus gallicus*	B?	1-3 breeding pairs	2000-2009	Medium	↔	

Species	Season	Quality of estimate	Period	Quality of estimate	Trends	IBA criteria
Hen harrier *Circus cyaneus*	B	2-4 breeding pairs	2000-2009	Medium		
Lesser spotted eagle *Aquila pomarina*	B	+	2000-2009	Poor		
Spotted eagle *Aquila clanga*	B?	0-1 breeding pairs	2000-2009	Good	↔	
Hobby *Falco subbuteo*	P	+	2000-2009	Poor		
Little crake *Porzana parva*	B	20-30 males only	2000-2009	Medium	↑	
Corncrake *Crex crex*	B	25-30 males only	2000-2009	Medium	↓	
Crane *Grus grus*	B	20-30 breeding pairs	2000-2009	Medium	↔	
Crane *Grus grus*	P	1500-3000 individuals	2000-2009	Good	↔	A4i
Black-tailed godwit *Limosa limosa*	B	10-20 breeding pairs	2000-2009	Good	↓	A1
Eagle owl *Bubo bubo*	B	3-4 breeding pairs	2000-2009	Good	↔	
Green woodpecker *Picus viridis*	B	2-5 breeding pairs	2000-2009	Poor		
White-backed woodpecker *Dendrocopos leucotos*	B	5-10 breeding pairs	2000-2009	Poor		

Species	Season	Quality of estimate	Period	Quality of estimate	Trends	IBA criteria
Aquatic warbler *Acrocephalus paludicola*	B	11-15	2009	Good	↔	A1
Bearded reedling *Panurus biarmicus*	B	> 1 breeding pairs	2009	Poor		
Azure tit *Cyanistes cyanus*	N	+	2000-2009	Poor		

Other biodiversity:

Звяры: Барсук Melesmeles, арэшнікавая соня Muscardinusavellanarius.

Рэптыліі: Балотная чарапаха *Emysorbicularis.*

Насякомые: Гламерыс звязаны *Glomerisconnexa,* мнемазіна *Parnassius mnemosyne,* жужаль фіялетавы *Carabusviolaceus*.

Расліны: Пылкагалоўнік чырвоны *Cephalantherarubra,* ятрышнік мужчынскі *Orchis mascula*, увярэднік скіпетрападобны *Pedicularissceptrum-carolinum,* венерын чаравічак сапраўдны *Cypripediumcalceolus,* кадзіла сармацкае *Melittissarmatica,* ядрушка даўгарогая *Gymnadeniaconopsea,* гарычка крыжападобная *Gentianacruciata* , гайнік цёмна-чырвоны *Epipactisatrorubens,* вярба чарнічная *Salixmyrtilloides,* асака ценявая *Carexumbrosa,* званочак шыракалісты *Campanulalatifolia,* зубніца клубняносная *Dentariabulbifera,* лілея кучаравая *Liliummartagon,* тайнік яйцападобны *Listeraovata,* касач сібірскі *Irissibirica.*

Threats:

- зарастанне асаковых балот хмызняком.
- значная рэкрыяцыйная нагрузка.

Recommendations for the conservation:

- Падтрымліваць гідралагічны рэжым заказніку з дапамогай шлюзаў на канале Казацкі.

- Перадаць пад ахову месцы абітання рэдкіх відаў.
- Абмежаваць палявання на прамысловыя віды птушак на тэрыторыі заказніка.
- Інфармаванне мясцовага насельніцтва аб ТВП.

References:

Асабістыя паведамленні: Бакур Ю.Ю., Кальчанка А.І., Левы С.В., Пракапчук В.

Научное и технико-экономическое обоснование местного биологического заказника «Дивин-Великий лес» в Кобринском районе Брестской области.

Authors : Бакур Ю.Ю., Кальчанка А.І., Левы С.В.

---

* *Использование размещенной здесь неопубликованной информации для научных публикаций без письменного соглашения ее авторов запрещено. В случае использования части контента или страницы целиком на других интернет-ресурсах, обязательна ссылка на авторов и сайт iba.ptushki.org*